

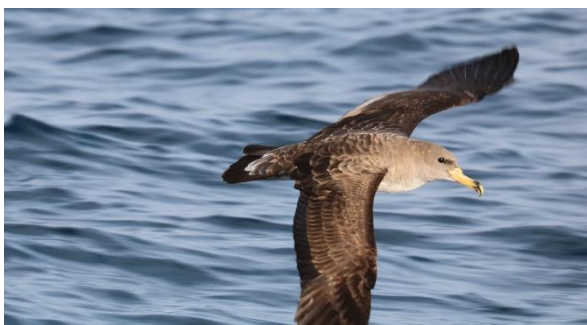
Nazomeren in de Algarve

oktober 2018 reisverslag, door
reisleider Sander Elzerman

We hebben weer een geslaagde trip achter de rug. Voor het eerst stond eind oktober een week naar het zuiden van Portugal op het programma. Dat was niet voor niets. De Algarve biedt een mooie variatie aan landschappen die relatief dicht bij elkaar liggen. Bovendien is de trek in volle gang, zijn de eerste wintergasten gearriveerd en de Mediterrane standvogels nog aanwezig. Hierdoor kan je in een paar dagen tijd een grote diversiteit aan vogels zien.

We begonnen met een boottocht op zee. De zuidwestkust van Portugal, waar de Atlantische Oceaan en Middellandse Zee samenkomen, kent een rijk zeeleven. Tientallen Geelpootmeeuwen en Jan van Genten zochten hier naar voedsel. Maar we kwamen ook 'echte' zeevogels tegen, zoals diverse

Grote jagers, Kuhls pijlstormvogels en Vale pijlstormvogels. Toen we met visafval en visolie vogels naar de boot probeerden te lokken lieten ook enkele Stormvogeltjes (niet veel groter dan een Spreeuw) zich goed bekijken. De show werd echter gestolen door de dolfijnen. Enkele groepjes Gewone dolfijnen en een groep Tuimelaars zwommen met ons mee.

Op het vasteland was het langs de kust ook goed toeven. In de lage begroeiing op de open vlaktes zat het vol met Zwarte roodstaarten en

Roodborsttapuiten. Beide zangvogels, die wij kennen als zomergasten, overwinteren in het zuiden van Europa. De Kleine zwartkop, een Mediterrane standvogel, liet zich meer horen dan zien.

Het leuke van een najaarsbezoek aan de Algarve is dat je hier een mix tussen 'onze' broedvogels en lokale broedvogels ziet. Dat het voor een deel echt broedvogels uit Nederland zijn, bleek wel uit enkele gekleurde Lepelaars die we tijdens de reis afgelezen hebben. In het prachtige beekdal van Fonte da Benémola waren overal tikkende Roodborsten, Zwartkoppen en Merels te horen. Af en toe zong een Tuinfluiter schuchter zijn liedje. De bomen en struiken in dit beekdal vormden een prachtig palet aan diverse groentinten. Onderweg cirkelde een groep Vale gieren fraai over. Waarschijnlijk waren ze onderweg naar het zuiden, want de trek was nog in gang. Hoewel voor een aantal soorten dit zuidelijkste puntje van Europa de eindbestemming is, trekken ook nog veel vogels door naar Afrika.

Afhankelijk van het weer, m.n. de windrichting, is dit in meer of mindere mate direct te beleven. Zo hadden we gedurende de week o.a. nog een stroom van circa 200 Vale gieren, diverse thermiekende Ooievaars en Graspiepers vliegend over zee. Helaas zat de wind niet echt mee. In de tweede helft van de week was het gedraaid naar noordelijke richting en in kracht toegenomen. We werden op zaterdag bijna weggeblazen van de Serra de Monchique.

Op vrijdag verlieten we de ruige westkust om ons te verplaatsen naar de zuidkust, rondom Albufeira. Hier wordt de kustlijn gekenmerkt door een waddenachtig getijdengebied. Een smalle duinenrij schermt een afwisseling van geulen en zandplaten af van de zee. Via enkele openingen in de duinen treedt het

water onder invloed van getij in en uit. Het levert een aaneenschakeling van estuaria, kale slikplaten, begroeide kwelders en zoutpannen op.

Bij Ria Formosa komen deze verschillende biotopen allemaal samen. Hier is bovendien nog zoet water aanwezig door enkele vijvers op het naastgelegen golfterrein.

Het levert een apart gezicht op: vogelaars in afritsbroeken die door telescopen staan te turen naar steltlopers en andere watervogels, terwijl de golfers aan de andere kant hun balletje proberen te putten. Toch was het ook hier genieten. Langs de slikrandjes stonden Bontbekplevieren, Tureluurs, Zilverplevieren, Bonte strandlopers, Geelpootmeeuwen en Zwartkopmeeuwen. Twee Reuzensterns vlogen prachtig dichtbij langs. Vanuit een kijkhut had je aan de andere kant mooi zicht op de vijver van het golfterrein (Lagoa de São Lourenço). Hier zwommen verschillende soorten eenden, waaronder Krak-, Slob-, Tafeleend, Wintertaling, Pijlstaart en Smient. Tussen de eenden doken Dodaarsjes onder water en groepen Meerkoeten foerageerden op het gras. Bijna een Nederlands wintertafereel. Alleen deden de Zwarte ibissen, Purperkoeten, Kleine zilverreigers en een Knobbelmeerkoet je wel herinneren dat je in Zuid-Europa stond.

Op maandag bezochten we een heel ander biotoop. In het binnenland ligt rond het dorp Castro Verde een glooiend steppegebied. Dit uitgestrekte landschap van graanvelden en bloemrijke graslanden kent een bijzondere avifauna. Nu het graan geoogst was en de bloemen uitgebloeid waren, was het minder kleurrijk, maar niet minder aantrekkelijk om te vogelen. Speurend over de vlaktes kwamen we diverse specialisten tegen, zoals Zwartbuikzandhoenders, Zuidelijke klapeksters, Rode patrijzen en enkele groepen Kalanderleeuweriken. De Grijze wouw stond ook hoog op het verlanglijstje van veel deelnemers, maar die bleek onvindbaar. Hoogtepunten waren zeker de beide soorten trappen. We vonden meerdere groepen. Op een gegeven moment stonden

we een groepje Kleine trappen te bekijken, terwijl een Grote trap recht op ons kwam af vliegen. Hij landde op nog geen honderd meter voor ons. Dat is toch indrukwekkend om zo'n vogel met 2,5 meter spanwijdte en die tot 16 kilo kan wegen te zien vliegen!

Bij ons hotel in Albufeira kwamen elke avond tientallen Huismussen en Blauwe eksters slapen. Ze gebruikten de struiken en bomen als gezamenlijke slaappleaats. De Blauwe ekster is een andere soort dan 'onze' Ekster. De gewone Ekster zie je in het zuiden van Portugal nauwelijks. Wist u dat de Blauwe ekster een heel bijzonder verspreidingsgebied heeft? De soort komt alleen voor op het Iberisch schiereiland en in Oost-Azië.

Niet ver ten westen van ons hotel lag het Lagoa dos Salgados. Dit meer bevat brak water en komt alleen bij heel hoog water in contact met de zee. Het is omgeven door rietkragen.

Op de laatste middag van onze reis bezochten we het meer. Een groep Flamingo's waadde door het kniediepe water. Enkele Steltkluten liepen in de ondiepere delen en een Purperkoet stond in de rietkraag oeverplanten te eten.

Terwijl we naar alle watervogels keken, dwaalde het zicht af naar de lucht om de rondvliegende zwaluwen eens beter te kijken. Tussen de Rotszwaluwen bleken inderdaad andere soorten te vliegen. Een Boerenzwaluw en twee Huiszwaluwen waren ook boven het water vliegjes aan het vangen. En toen, in het laatste halfuur van de reis, vloog hij plotseling boven het gebied: de Grijze wouw! Prachtig in het avondlicht tegen de donkergrijze lucht. Wat een fantastische afsluiting van de reis!

